

Laidiens: 30.04.1998., Nr. 120/121

Ministru kabineta noteikumi Nr. 151

Rīgā 1998.gada 21.aprīlī (prot. nr.21, 21.§)

Saeimas un Valsts prezidenta Drošības dienesta nolikums

Izdoti saskaņā ar likuma "Par Aizsardzības spēkiem" 4.⁴ panta piekto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Saeimas un Valsts prezidenta Drošības dienests (turpmāk - Drošības dienests) ir atsevišķa Aizsardzības spēku militāra struktūrvienība. Drošības dienests ir juridiska persona, un tam ir zīmogs ar papildinātā Latvijas Republikas valsts mazā ģerboņa attēlu un pilnu Drošības dienesta nosaukumu, kaujas karogs un budžeta norēķinu konti Valsts kasē.
2. Drošības dienests ir operatīvās darbības subjekts, veicot likumā "Par Aizsardzības spēkiem" noteiktos uzdevumus. Drošības dienesta īpaši pilnvarotas amatpersonas Operatīvās darbības likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā ir tiesīgas veikt operatīvās darbības pasākumus vispārējā veidā.
3. Drošības dienesta karavīriem tiem piešķirto pilnvaru apliecināšanai izsniedz Nacionālo bruņoto spēku komandiera apstiprinātas noteikta parauga dienesta apliecības.
4. Personu sūdzības par Drošības dienesta darbību izskata Drošības dienesta komandieris, Nacionālo bruņoto spēku komandieris, aizsardzības ministrs vai tiesa.

II. Apsargājamo personu un objektu apsardzes organizācija

5. Valsts prezidentam no ievēlēšanas brīža tiek nodrošināta aizsardzība (apsardze) viņa pastāvīgās un īslaicīgās uzturēšanās vietās.
6. Valsts prezidenta ģimenes locekļiem Valsts prezidenta amata pilnvaru laikā tiek nodrošināta aizsardzība (apsardze).
7. Par Saeimas deputātu, atsevišķu amatpersonu vai viesu aizsardzības (apsardzes) nepieciešamību katrā atsevišķā gadījumā lemj Saeimas Prezidijs.
8. Personu un objektu aizsardzība (apsardze) ir drošības režīma, apsardzes, tehnisku un citu pasākumu kopums, ko veic Drošības dienests Valsts prezidenta un viņa ģimenes locekļu, Saeimas deputātu, apsargājamo Saeimas objektu, Valsts prezidenta rezidences un Valsts prezidenta Kancelejas drošībai.
9. Drošības dienests personu un objektu aizsardzību (apsardzi) īsteno:
 - 9.1. nodrošinot šo noteikumu 5., 6. un 7.punktā minētās personas ar personisko aizsardzību (apsardzi);
 - 9.2. uzturot apsargājamajos objektos (attiecīgajās ēkās, būvēs un teritorijās) noteikto drošības režīmu;

9.3. veicot drošības un operatīvās darbības pasākumus Operatīvās darbības likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā.

10. Drošības režīmu apsargājamajos objektos nosaka Drošības dienesta komandieris pēc saskaņošanas ar Saeimas priekšsēdētāju, Valsts prezidentu un Nacionālo bruņoto spēku komandieri. Drošības dienesta karavīri minētajos objektos var atrasties, tikai pildot dienesta pienākumus.

11. Saeimas Drošības dienesta apsargājamo objektu apsardzē un visu ar apsardzi saistīto jautājumu risināšanā piedalās tikai Saeimas Drošības dienesta karavīri. Citu Drošības dienesta karavīru un bruņoto formējumu atrašanās un darbība Saeimas Drošības dienesta apsargājamajos objektos saskaņojuma ar Saeimas Kancelejas direktoru.

12. Saeimas Drošības dienesta apsargājamo objektu apsardze notiek saskaņā ar posteņu instrukcijām un Saeimas Prezidija apstiprinātiem attiecīgiem nolikumiem.

13. Posteņu instrukcijas un rīcības shēmu attiecībā uz ārkārtas situācijām Saeimas Drošības dienesta priekšnieks saskaņo ar Saeimas Kancelejas direktoru. Atbilstoši šai shēmai ārkārtas situācijās var noteikt caurlaižu režīma ierobežojumus transportam, darbiniekiem un apmeklētājiem.

14. Saeimas Drošības dienesta apsargājamo objektu sarakstā neminētu objektu vai citu personu apsardzē Saeimas Drošības dienesta karavīri drīkst piedalīties tikai ar Saeimas Prezidija atļauju.

15. Īpašo režīmu Saeimas Drošības dienesta apsargājamajos objektos var noteikt pēc Saeimas priekšsēdētāja vai Saeimas Kancelejas pieprasījuma, bet Valsts prezidenta Drošības dienesta apsargājamajos objektos - pēc Valsts prezidenta vai Valsts prezidenta Kancelejas pieprasījuma.

16. Īpašu pasākumu laikā Saeimā (ārvalstu pārstāvju vizītes, semināri, pieņemšanas u.tml.) Saeimas Drošības dienests nodrošina speciālo režīmu, ko Saeimas Drošības dienesta apsargājamajos objektos nosaka Saeimas Kancelejas direktors. Speciālā režīma laikā var noteikt caurlaižu režīma ierobežojumus transportam, darbiniekiem un apmeklētājiem.

17. Papildu pasākumus (dienesta mācības, pārbaudes u.tml.) Saeimas Drošības dienesta apsargājamajos objektos Saeimas Drošības dienests ir tiesīgs veikt ar Saeimas Kancelejas direktora atļauju, pirms tam saskaņojot ar viņu to norises kārtību.

III. Fiziska spēka un speciālo līdzekļu lietošanas kārtība

18. Speciālo līdzekļu veidus, kurus atļauts lietot Drošības dienesta karavīram, kā arī speciālo līdzekļu glabāšanas un nēsāšanas kārtību nosaka Nacionālo bruņoto spēku komandieris.

19. Drošības dienesta karavīram ir tiesības lietot fizisku spēku un speciālos cīņas paņēmienus, kā arī roku dzelžus, durkļus, duncus, zobenus, sasiešanas līdzekļus, stekus, asaras izraisošas vielas, speciālas krāsvielas, psiholoģiskas iedarbības gaismas un skaņu ierīces, ierīces likumpārkāpēju ieņemto telpu atvēršanai, šķēršļu sagraušanas un transporta piespiedu apstādināšanas līdzekļus, ūdensmetējus, bruņumašīnas, helikopterus un citus speciālos transportlīdzekļus, kā arī dienesta suņus un zirgus, ja tas nepieciešams, lai:

19.1. atvairītu uzbrukumu apsargājamajām personām un objektiem, Nacionālo bruņoto spēku karavīriem, Aizsardzības ministrijas iestāžu darbiniekiem vai personām, kas pilda dienesta pienākumus;

19.2. aizturētu un nogādātu policijas iecirknī personas, kuras izdarījušas likumpārkāpumu, kā arī lai konvojēšanas un aizturēšanas laikā savaldītu aizturētās vai apcietinātās personas, ja tās nepakļaujas vai pretojas Drošības

dienesta karavīra likumīgām prasībām vai ir pamats uzskatīt, ka tās var bēgt vai nodarīt kaitējumu apkārtējiem cilvēkiem vai sev;

19.3. pārtrauktu ļaunprātīgu nepakļaušanos likumīgām prasībām, kuras izvirza Drošības dienesta karavīrs, pildot dienesta pienākumus.

20. Speciālo līdzekļu veidu un fiziska spēka un speciālo līdzekļu lietošanas intensitāti nosaka, ņemot vērā konkrēto situāciju, pārkāpuma raksturu un pārkāpēja individuālās iezīmes un maksimāli ierobežojot šo līdzekļu nodarīto kaitējumu.

21. Ja fiziska spēka vai speciālo līdzekļu lietošanas dēļ ir cietušie, Drošības dienesta karavīra pienākums ir nekavējoties sniegt medicīnisko palīdzību cietušajiem un ziņot par notikušo savam tiešajam priekšniekam, kurš par to ziņo prokuroram. Par katru speciālo līdzekļu lietošanas gadījumu Drošības dienesta karavīrs rakstiski ziņo tiešajam priekšniekam.

IV. Šaujamieroča glabāšanas, nēsāšanas, izmantošanas un pielietošanas kārtība

22. Drošības dienesta karavīram ir tiesības glabāt un nēsāt šaujamieroci, kas viņam izsniegts pielietošanai dienesta vajadzībām.

23. Pastāvīgai glabāšanai un nēsāšanai izsniegtā šaujamieroča glabāšanas un nēsāšanas kārtību nosaka Drošības dienesta komandieris.

24. Apbruņojumu un speciālos līdzekļus apsargājamo objektu aizsardzības (apsardzes) nodrošināšanai un citu dienesta uzdevumu veikšanai nosaka Drošības dienesta komandieris.

25. Par šaujamieroča pielietošanu uzskatāms mērķtiecīgs šāviens.

26. Drošības dienesta karavīrs ir tiesīgs pielietot šaujamieroci galējas nepieciešamības situācijā, lai:

26.1. atvairītu uzbrukumu apsargājamajām personām un objektiem, Nacionālo bruņoto spēku karavīriem, Aizsardzības ministrijas iestāžu darbiniekiem vai personām, kas pilda dienesta pienākumus;

26.2. atbrīvotu ķīlniekus;

26.3. aizsargātu citas personas un sevi no uzbrukuma, kas reāli apdraud dzīvību vai var nodarīt kaitējumu veselībai, kā arī lai novērstu mēģinājumu vardarbīgi iegūt šaujamieroci;

26.4. aizturētu personu, kura izrāda bruņotu pretošanos vai kura pārsteigta nozieguma izdarīšanas brīdī, kā arī lai aizturētu apbruņotu personu, kura atsakās izpildīt likumīgu prasību nodot ieroci vai sprāgstvielas;

26.5. apturētu transportlīdzekli, nodarot tam bojājumus, ja tā vadītājs ar savu rīcību rada reālus draudus apsargājamās personas dzīvībai un veselībai vai apsargājamajam objektam un nepakļaujas Drošības dienesta karavīra prasībai apstādināt transportlīdzekli un ja nav citas iespējas viņu aizturēt;

26.6. padarītu nekaitīgu dzīvnieku, kas apdraud cilvēku dzīvību vai veselību.

27. Pirms šaujamieroča pielietošanas ir jābrīdina par nodomu to darīt. Ja nepieciešams, jāizdara brīdinājuma šāviens.

28. Bez brīdinājuma šaujamieroci var pielietot, ja:

28.1. uzbrukums ir pēkšņs vai uzbrukumā tiek izmantoti ieroči, kaujas tehnika vai jebkura veida mehāniskie transportlīdzekļi;